

FAQ- frågor och svar

Hur kan jag erhålla kontrolluppgifter från Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten?

Svar: Ring Skatteverket och be dem skicka hem de kontrolluppgifter som Försäkringskassan och Pensionsmyndigheten rapporterat till dem. Skatteverket nås på numret 0771-567 567.

När är min årsräkning granskad?

Svar: Årsräkningen ska ha kommit till överförmyndarförvaltningen före den 1 mars året efter det år som den avser. Årsräkningarna granskas i tur och ordning efter inkommandedatum. Årsräkningar där ställföreträdaren önskar arvode granskas först. Ju tidigare årsräkningen kommer till överförmyndarförvaltningen, desto tidigare blir den alltså granskad. Det finns dock undantag. Om en årsräkning är bristfällig, om underlag saknas eller om andra oklarheter finns i redovisningen, kommer överförmyndarförvaltningen begära in kompletteringar från dig som är god man/förvaltare. I dessa fall påbörjas granskningen först i ett senare skede, vilket förlänger handläggningstiden.

Vad händer om jag inte lämnar in min redovisning i tid?

Svar: Överförmyndarförvaltningen börjar alltid med att påminna en ställföreträdare om skyldigheten att lämna in redovisningen.

Om du som god man, förvaltare eller förmyndare därefter fortfarande inte lämnar in redovisningen, kan tingsrätten besluta om utdömmande av vite. Förenklat kan man säga att ett vite är en sorts böter som myndigheten eller tingsrätten kan bestämma att den som inte gör det hen ska måste betala. Vitesbeloppet om man inte lämnar in sin årsräkning är för närvarande 6 000 kr.

I samband med ett vitesföreläggande utreder överförmyndarförvaltningen ställföreträdarens lämplighet som god man eller förvaltare.

När kan jag få anstånd med att lämna in årsräkningen?

Svar: Du kan enbart få anstånd från att lämna in årsräkningen före den 1 mars om du har särskilda skäl. Dit räknas t.ex. sjukhusvistelse. Om du behöver ansöka om anstånd ska anledningen framgå tydligt. Kontaktuppgifterna hittar du på vår webbplats: godman.stockholm. Ansökan måste ha kommit in till oss före den 1 mars. Om du har flera huvudmän ska du lämna en ansökan för varje huvudman.

Vad gör jag om årsräkningen/sluträkningen inte går ihop? (A+B blir inte C+D)

Svar: Om redovisningshandlingen inte går ihop måste du kontrollera alla siffror som du har fyllt i. På vår webbplats hittar du anvisningar för hur en års- och sluträkning upprättas. Där finns även ett informationsblad över vanliga fel som kan uppkomma när man upprättar en års- eller sluträkning.

Hur stort är arvodet och hur beräknas det?

Svar: Ett uppdrag som god man/förvaltare är delvis ideellt. Det arvode som en god man/förvaltare får kan därför inte jämföras med lön. Det är bara de uppgifter som ingår i uppdraget som arvoderas. Överförmyndarförvaltningen tillämpar schablonarvoden, vilket ligger i linje med vad Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tillämpar. SKL:s rekommendationer är i första hand avsedda för ärenden med normala arbetsuppgifter för ställföreträdaren.

Vissa insatser som kan anses ligga utanför den normala löpande förvaltningen berättigar till extra arvode i form av timarvode. Exempel på detta är försäljning av fastighet eller bostadsrätt, bevakning av huvudmannens rätt vid bodelning och arvsifte samt bevakning av huvudmannens rätt vid domstolsförhandling. Insatserna ska redovisas i redogörelsen tillsammans med års- eller sluträkningen. *Om du som god man/förvaltare har genomfört någon insats som ligger utanför den normala förvaltningen måste du noggrant beskriva när (datum) och vad du gjort samt även ange tidsåtgången.*

Vem betalar arvodet?

Svar: Huvudregeln är att det är huvudmannen själv som ska betala arvodet. Undantag gäller om huvudmannen har haft skattepliktiga inkomster under 2,65 prisbasbelopp (prisbasbeloppet uppgick till 46 500 kr år 2019) och tillgångar under 2 prisbasbelopp. I dessa fall betalar kommunen arvodet.

Vem som ska betala arvodet framgår av det beslut du som god man/förvaltare får av överförmyndarförvaltningen när din årsräkning/sluträkning har granskats. Om huvudmannen ska betala arvodet, ska du som god man/förvaltare för huvudmannens räkning betala in preliminärskatt och sociala avgifter samt lämna in en förenklad arbetsgivardeklaration till Skatteverket. Om det däremot är kommunen som ska betala arvodet sköter kommunen inbetalningen av skatter och avgifter.

Hur räkningar jag ut skatten och arbetsgivaravgifterna på mitt arvode?

Svar: På Skatteverkets webbplats hittar du information om hur du räknar ut skatt och sociala avgifter på ditt arvode. Där finns också en blankett för den förenklade arbetsgivardeklarationen som du ska lämna in för huvudmannens räkning. Vänd dig till Skatteverket om du har skattefrågor: www.skatteverket.se/godman.

När får jag mitt arvode?

Svar: Beslut om arvode fattas i anslutning till det att överförmyndarförvaltningen granskat dina redovisningshandlingar. Eftersom årsräkningar granskas under större delen av året kommer vissa beslut om arvode fattas senare än andra. Överförmyndarförvaltningen har tyvärr ingen möjlighet att uppge när just din årsräkning kommer vara färdiggranskad.

För att ta ut ett arvode krävs alltid ett beslut från överförmyndarförvaltningen. I de fall som huvudmannen själv ska betala arvodet gäller beslutet som ett uttagsmedgivande. Använd beslutet som underlag för att göra ett uttag från huvudmannens konto. Du kan därmed även ta ut arvodet från ett överförmyndarspärtrat konto, utan att ansöka om det hos överförmyndarförvaltningen.

Vad ska jag göra om min huvudman inte kan kvittera mottagna kontanter?

Svar: Om din huvudman inte kan kvittera kontanter du lämnar över kan någon ojävig person intyga detta. Exempel på ojäviga personer är boendepersonal, hemtjänst, kontaktperson eller en anhörig.

Kan man redovisa elektroniskt? Ska man skicka in originalverifikationer eller kopior?

Svar: Det går inte att lämna in års- eller sluträkningen digitalt eller via e-post. Års- och sluträkningen ska lämnas in i original men däremot ska underlag/verifikationer vara i kopior.

Finns det någon information om bankfrågor gällande godmanskap/förvaltare?

Svar: Svenska Bankföreningen företräder bankerna i Sverige och har till uppgift att sprida kunskap om bankernas arbete. På deras webbplats finns bland annat informationstexter med regler och bestämmelser vad som gäller bankfrågor med godmanskap/förvaltare.
<https://www.swedishbankers.se/fakta-och-rapporter/faktablad/bankaerenden-foer-annans-raekning/>